

Japonijos užsienio reikalų parlamentinio viceministro Kentaro Sonoura vizitas Lietuvoje

Balandžio 13-15 dienomis Japonijos užsienio reikalų parlamentinis viceministras Kentaro Sonoura lankėsi Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančioje Latvijoje ir nenuolatine Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nare esančioje Lietuvoje.

Žemiau pateikiama vizito Lietuvoje santrauka.

(1) Mandagumo vizitas užsienio reikalų ministrui Linui Linkevičiui (balandžio 15 d. Susitikime taip pat dalyvavo užsienio reikalų viceministras Neris Germanas.)

Japonijos užsienio reikalų parlamentinis viceministras kalbėjo apie pastaraisiais metais sparčiai besirutuliojančius abiejų valstybių aukšto lygio mainus. Viceministras Sonoura išreiškė viltį, kad derybos dėl Lietuvos narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO) atneš abipusės naudos ir Lietuvai, ir EBPO.

Ministras L.Linkevičius, prisimindamas savo pernai metų kovo mėnesio vizitą į Japoniją, išreiškė norą tęsti dvišalį dialogą ir padidinti akivaizdžiai matomus pasiekimus. Be to, ministras paminėjo Chiune Sugiharos vardą, kuris yra svarbus tiek Japonijai, tiek Lietuvai bei vienija abiejų valstybių kultūrą, diplomatiją ir istoriją – ministras išreiškė norą plėsti abiejų valstybių kultūrinį ir diplomatinį bendradarbiavimą remiantis šiais bendrais pagrindais.

Ministras išreiškė padėką Japonijai už jos palaikymą Lietuvai siekiant tapti EBPO nare, pristatė Lietuvos indėlį Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai bei išsakė norą mokytis iš Japonijos patirties.

(2) Susitikimas su užsienio reikalų viceministru Neriu Germanu (balandžio 15 d.)

(a) Dvišaliai santykiai

Viceministras K. Sonoura minėjo, kad abi šalys vienija tos pačios pamatinės vertybės, tokios kaip demokratijos ir įstatymų viršenybė, ir kad Lietuvos svarba tarptautinėje bendruomenėje didėja: Lietuva tapo pirmąja iš trijų Baltijos valstybių Pirmininkaujančia šalimi Europos Sąjungos Tarybai bei Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nenuolatine nare. K.Sonoura išreiškė norą stiprinti abiejų šalių partnerystę.

Savo ruožtu Lietuvos užsienio reikalų viceministras Neris Germanas išreiškė viltį, kad šalių tarpusavio santykiai judės į priekį, bei apibūdino Chiune Sugiharą kaip Lietuvos didvyrį.

Abi pusės intensyviai diskutavo apie tarpusavio bendradarbiavimo galimybes skatinti žmonių mainus ekonomikos, švietimo, mokslo, technologijų bei turizmo srityse.

(b) Japonijos ir Europos Sąjungos santykiai

Viceministrai pripažino Ekonominės partnerystės susitarimo tarp Japonijos ir Europos sąjungos pagrindinių principų suderinimo iki šių metų pabaigos svarbą. Viceministras K. Sonoura paprašė sušvelninti Fukušimos prefektūroje pagamintų maisto ir kitų produktų importo į Europos sąjungą apribojimus. Ministras taip pat paprašė Europos avialinijų kompanijų suteikti informaciją apie keleivių registracijos įrašus kovai su terorizmu tikslais.

(c) Bendradarbiavimas tarptautinėje arenoje

Viceministras K. Sonoura paaiškino „aktyvaus prisidėjimo prie taikos“ koncepciją ir išreiškė norą įgyvendinti Jungtinių Tautų Organizacijos reformą 70-ųjų Antrojo Pasaulinio karo pabaigos metinių proga. Lietuvos pusė pareiškė palaikymą Jungtinių tautų organizacijos reformai, tarp jų ir JTO Saugumo Tarybos reformai. Abi pusės sustiprino savo poziciją priešintis pastaruoju metu vyraujančiai tendencijai, kada jėga yra naudojama situacijai keisti.

Lietuvos užsienio reikalų viceministras aukštai įvertino praeitais metais Japonijos organizuotą simpoziumą WAW! (*World Assembly for Women in Tokyo: WAW! Tokyo 2014*) ir išreiškė pageidavimą gilinti bendradarbiavimą su Japonija, skatinant moterų dalyvavimą įvairiose srityse tarptautiniu mastu.

(d) Regioninė situacija

Viceministrai aptarė Ukrainos situaciją ir susitarė dėl viso Minsko susitarimų sąlygų įvykdymo ir palaikymo Ukrainos vidaus reformos pastangoms svarbos. Taip pat iš Lietuvos pusės buvo įvertintas Japonijos dalyvavimas ir parama šioje situacijoje.

(3) Susitikimas su Energetikos viceministru Aleksandru Spruogiu (balandžio 15 d.)

Susitikimo metu Viceministras Kentaro Sonoura dar kartą pabrėžė Japonijos ketinimus prisidėti prie Lietuvos ir Baltijos šalių energetinio saugumo per Visagino atominės elektrinės projektą ir skatino šio projekto progresą. Energetikos viceministras Aleksandras Spruogis paaiškino apie Lietuvos energetikos politiką bei Visagino atominės elektrinės projektą. Viceministrai susitarė ir toliau bendradarbiauti energetikos saugumo srityje.

(4) Dalyvavimas knygos „Išgelbėti bulvių maišuose“ lietuviškos versijos pristatyme (balandžio 14 d. Kaune)

Balandžio 14 d. Japonijos užsienio reikalų parlamentinis viceministras Kentaro Sonoura dalyvavo ir sakė kalbą Kaune vykusiame Solomono Abramavičiaus ir Jakovo Zilbergo parengtos knygos „Išgelbėti bulvių maišuose“ lietuviškos versijos išleidimui skirtame renginyje, kurį organizavo VšĮ „Šiaurės Jeruzalė“ ir VšĮ Sugiharos fondas „Diplomatai už gyvybę“. Šioje knygoje sudėtos 50 vaikų istorijos, kurie buvo laikomi nacistinės Vokietijos okupuoto Kauno gete ir lietuvių bei kitų žmonių pastangų dėka buvo slapčia išgelbėti ir paslėpti.

Viceministras taip pat apsilankė Kaune esančiame Sugiharos Namų muziejuje ir susitiko su VšĮ Sugiharos fondo „Diplomatai už gyvybę“ valdybos nariu Prof. habil. dr. Egidijumi Aleksandravičiumi. Po to Viceministras apžiūrėjo Sugiharos Namų antrame aukšte įsikūrusį Vytauto Didžiojo universiteto Azijos studijų centrą, kurio veiklą pristatė centro vadovas Dr. Aurelijus Zykas.

Japonijos Parlamento Užsienio reikalų Viceministro J.E. Kentaro SONOURA kalba
knygos „Išgelbėti bulvių maišuose : 50 Kauno Geto vaikų istorijų“ pristatyme

Labas vakaras

Man didelė garbė, kad galiu pasidalinti savo mintimis su jumis šį vakarą. Pirmiausiai norėčiau pasveikinti visus su knygos išleidimu lietuvių kalba „Išgelbėti bulvių maišuose“.

Aš sužinojau apie drąsius Kauno gyventojus, kurie rizikuodami savo gyvybėmis išgelbėjo daug žydų vaikų nacių okupacijos metu. Norėčiau pareikšti jiems didžiausią pagarbą už jų drąsą.

Lietuvių kalba išleista knyga „Išgelbėti bulvių maišuose“ suteiks galimybę lietuviams plačiau sužinoti apie jų pirmtakų atliktus didžius darbus. Jie

tikėjo teisingumu ir kovojo už visuotinę lietuvių ir žydų laisvę, ir siekė, kad pasaulyje nebūtų diskriminacijos.

Tuo metu Japonijos diplomatas Chiune Sugihara eidamas vice konsulo pareigas Kaune išdavė „Vizos gyvenimui“, tranzitines vizas į Japoniją žydams, bėgantiems nuo nacių persekiojimo. Jis išgelbėjo jų gyvybes. Pagal paskaičiavimus sakoma, kad diplomato Sugiharos išduotos vizos išgelbėjo daugiau kaip 6000 (šešis tūkstančius) žmonių. Šiais metais bus minimos 75 (septyniasdešimt penktosios) „Vizos gyvenimui“ metinės.

Įkvėpta pono Sugiharos gyvenimo buvo pastatyta oratorija „Sakurų prisiminimai“, kurios premjera buvo parodyta praeitų metų sausio mėn. Kaune ir kita opera, atspindinti jo gyvenimą, bus rodoma Vilniuje gegužės mėnesį.

Praėjo 70 (septyniasdešimt) metų nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Japonijos kaip taiką mylinčios tautos orientacija niekada nesvyruos. Japonija, remdamasi mūsų užsienio politikos pagrindiniu siekiu „Aktyviai prisidėti prie taikos palaikymo“ ir toliau dės didžiules pastangas globalinei taikai ir stabilumui palaikyti. Kad tai būtų įmanoma, labai svarbu, kad vardan tų žmonių, kurie iškentėjo karo sunkumus, jų išgyventos istorijos būtų perduodamos ateinančiai kartai ne tik kaip asmeninės istorijos, bet kaip išgyventa žmonijos istorija.

Japonijos vyriausybė yra labai dėkinga Sugiharos namams, kurie yra vieni iš šios dienos renginio organizatorių, už jų veiklą dalinantis pono Sugiharos bebaimiais ir žmogiškais žygdarbiais. Mes norėtume ir Jūsų paprašyti malonaus palaikymo ir bendradarbiavimo prisidedant prie Sugiharos namų veiklos išlaikymo.

Baigiant kalbą, tikiuosi, kad knygos „Išgelbėti bulvių maišuose“ lietuviška versija atskleis Kauno gyventojų bebaimiškumą ir narsą ir bus šviesus pavyzdys vaikams ateityje, ir, galbūt, įkvėps juos drąsiems ir filantropiniams darbams.

Ačiū.